

DIRECTOR

CARLES CAPDEVILA

DIRECTORS ADJUNTS

IGNASI ARAGAY, ARIADNA TRILLAS

SUBDIRECTORS

DAVID MIRÓ, CATALINA SERRA

EDICIÓ PAPER

JORDI CORTADA

EDICIÓ DIGITAL

SÍLVIA BARROSO

POLÍTICA FERRAN CASAS

INTERNACIONAL MARC VIDAL,

CARMÉ COLOMINA

ECONOMIA ÀLEX FONT

SOCIETAT JOAN SERRA

CULTURA LAURA SERRA

COMUNICACIÓ ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID

JOAN RUSINOL

DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES

LAIA FORÉS

LLENGUA ALBERT PLA

DESSENY CRISTINA CORDOBA

FOTOGRAFIA FRANCESC MELCION,

XAVIER BERTRAL

COMUNITATS GUILLEM CARBONELL

TECNOLOGIA MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA

PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT, CONSELLER DELEGAT

I EDITOR

ORIOL SOLER

DIRECTORA GENERAL

MARTA MARRÓN

DIRECTOR DE NEGOCI

ORIOL CANALS

(SUBSCRIPCIONS, DISTRIBUCIÓ

I PROMOCIONS)

DIRECTOR DE MÀRQUETING

I COMUNICACIÓ

MABEL MAS

DIRECTORA FINANCERA

FOIX VALDÉ

DIRECTOR COMERCIAL

SERGI GERMÁN

DIRECTOR SISTEMES I PRODUCCIÓ

SERGI RUIZ

C/DIPUTACIÓ, 119

08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR: 902 281 110

CORREU ELECTRÒNIC: info@ara.cat

TEXT LEGAL

Edicions de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

DL: B-42598-2010

ISSN: 2014-010X

LA CITA

“L'or que compra la salut no es pot considerar mai mal utilitzat”

John Webster

EL DIARI D'AHIR

Lugo, vint anys després: A la pàgina 32, a l'article de Jordi Sunyer vam escriure malament el títol del llibre de Joan Ezquerro, que no era *Abrelatas* sinó *Azco- na Abrelatas*.

En una creu d'euros

CARLES BOIX

PROFESSOR UNIVERSITAT PRINCETON

SUSANA SUBIRANA

La crisi econòmica ha reduït la política grega a una batalla brutal entre dos estats anímics químicament purs: la por i la ira. Diumenge va guanyar la primera de la mà de Nova Democràcia. Aquesta victòria per mínims dona un respir temporal a la Unió Europea i ens ha salvat a tots de ser xucats per un remolí econòmic sense fons. Dubto moltíssim, però, que faci res per guarir les ferides profundes que tenallen Grècia i bona part de la perifèria europea i que pugui evitar el triomf del partit de la ira en un futur no gaire llunyà.

Si Syriza hagués vençut abans d'ahir, els danys haurien estat extraordinaris. Grècia hauria patit una retirada massiva de dipòsits bancaris i Europa hauria hagut d'imposar controls de capitals, una mesura contrària al concepte de mercat únic que ha estat la base del projecte europeu. Considerant la promesa de Syriza de denunciar el pla d'ajust econòmic pactat entre Atenes i Brussel·les, la Unió, amb Alemanya al capdavant, s'hauria vist abocada, a més a més, a triar entre dues opcions igualment intolerables. La primera hauria consistit a complir l'amenaça de Merkel de retirar els fons de rescat europeus, començant pel pagament de 25.000 milions d'euros previst al setembre. Sense aquests diners, l'estat grec hauria hagut d'emetre pagarés o alguna altra mena de *moneda* per pagar funcionaris i proveïdors. Aquests pagarés, d'un valor probablement infim, haurien suposat la mort de l'euro a Grècia i generat el caos monetari més absolut. Va ser Eugeni Xammar qui va descriure la hiperinflació dels primers anys del període d'entre guerres a Alemanya com la situació més immoral en què pot caure una societat moderna, en què tot hom queda subjecte a la llei del més fort, i com l'autèntic moment en què es va covar l'ou de la serp nazi, que hi aparegué deu anys després.

Davant d'un hipotètic triomf de l'esquerra radical grega, la segona opció d'Europa hauria estat la de cedir i renegociar les condicions pactades amb Grècia i la de condonar el comportament fiscalment irresponsable d'Atenes que ha contribu-

fer tant l'estat grec com la unió monetària mínimament viables. Acceptar el seu joc i fer una Europa més grega seria, però, caure en un error catastròfic.

Per la seva banda, la victòria de la por i de Nova Democràcia (que haurà d'acabar governant en coalició amb els socialistes del Pasok) també deixa Grècia en una situació insostenible. Les forces proeuropeistes, si és que aquest concepte vol dir alguna cosa, no han aconseguit una majoria de l'electorat i, per tant, la legitimitat necessària per executar el programa d'ajust firmat amb Europa. El mateix Samaràs, el líder de Nova Democràcia, s'ha compromès a renegociar aquell programa (curiosament posant com a exemple el govern de Rajoy). És cert que la victòria d'Hollande, tant a les presidencials com a les legislatives franceses, podria obrir un cert espai perquè Berlín i París alleugerissin el jou que han imposat sobre Grècia. Mostrar una certa magnanimitat en la victòria –perquè les eleccions gregues han estat, sobretot, una victòria d'Europa i de la seva estratègia d'agitar l'espantall d'una sortida caòtica de l'euro–, ajudaria Europa a guanyar temps en aquesta crisi. Ara bé, fins i tot si Europa acceptés relaxar els termes de l'ajust, l'horitzó econòmic i polític grec convida al pessimisme més absolut. Com que la taxa de creixement econòmic grec no cobreix el tipus d'interès que Atenes ha de pagar sobre el deute –una situació idèntica a l'espanyola–, les obligacions financeres gregues continuaran creixent imparablement. I, per damunt de tot, els polítics grecs han estat incapaces de crear les infraestructures públiques mínimes –és a dir, una agència tributària capaç d'acabar amb el frau fiscal–, indispensables per generar la confiança institucional i social que permet tenir creixement a llarg termini.

En definitiva, l'escenari que es planteja ara mateix és la continuació d'un ajustament dolorós i inútil, equivalent a tenir el poble grec clavat, com un Crist de nou crucificat, en una creu feta d'euros. Fer que en baixin tots sols és, com ja he dit, convidar al caos més absolut. Per això, l'única solució és que la Unió Europea mateixa, amb l'ajuda de l'FMI i dels Estats Units, planifiqui i gestioni la sortida ordenada de Grècia de l'euro, una devaluació competitiva i l'establiment d'una nova drama estable.

Fins i tot si Europa acceptés relaxar els termes de l'ajust, l'horitzó econòmic i polític grec convida al pessimisme més absolut